

Rumuni z Rusi v novi ofenzivi.

Začeli napadati na sedmograški fronti in baje pridobili nekaj uspehov.

Tudi v Galiciji trdi boji.

Lahi na Goriškem še vedno počivajo. Z papada malo novic.

Rim, čez London, 9. nov. — Danes objavljeno italijansko uradno naznanilo se glasi: "Ob celi fronti je bilo samo pre-jujujoče bombardiranje, ovirano po slabem vremenu."

"Na Krasu, in sicer na hribu Pečinka, je bila najdena nadaljnja baterija treh havbic, po 6 palcev debelih, z mnogo strelivom, ki jo je zapustil sovražnik."

"Skupaj je bilo uplenjenih dvajset topov med zadnjo ofenzivo. Med njimi jih je bilo trinajst srednje premeri tevi."

Zrakoplovi delavni.

Berlin, 9. nov., brezlično. — Mesta Rovinj, Poreč, Novigrad in Umag v Istri pod Trstom so bila napadena v torko po ententinih zrakoplovih, naznanja avstro-ogrsko admiralstvo. Eden zrakoplov je bil zbit. Ver- miljan in Tržič (primorski) ob doljeni Soči so napadli avstrijski zrakoplovi. "Popoldne 7. nov. so spuščali so- vražni zrakoplovi bombe na mesta Rovinj, Poreč, Novigrad in Umag," pravi naznanilo.

"Najmanjša škoda ni bila napra- vljena in nihče ni bil ranjen. Naši zra- koplovi so se dvignili zasledovat na- padnike. Eden naših zrakoplovcv, poročnik Dreklje, je zbil sovražni zra- koplov, ki je padel v sosesčino sovra- žnih torpedovk na odprtem morju. Tor- pedovke, bombardirane po naših zra- koplovcv, so se umeknile proti so- vražniški vojni lini." Kje neki?

Rim, 10. nov. — Nekaj nove zemlje so pridobili Italijani na Kraški planoti proti avstrijskim linijam, brancim krajino severno od Trsta, je naznanil vojni urad danes. Na severnem odse- ku so Lahi svoje linije nategnili na- ravnost na več točkah, je naznanjeno. (Naznanjeno res imenitno!)

Avstriji se zbirajo.

Rim, 12. nov. — Vojni urad je na- znanil danes med drugim: "Trentinska fronta: Nenavadno boj-

tanje sovražnih čet in transporti so bili opaziti v odseku med Vallarso in Terragnolsko dolino. V okraju Asti- ške doline in na visoki planoti Asiago so bili topniški boji in praske med raz- glednimi oddelki.

"Julijska fronta: Tekom malih spo- spadov smo ujeli kakih dvajset mož." (Jemnasta!)

Makedonska fronta.

Berlin, 11. nov. (Brezlično v Say- ville.) — O razvojih v Makedoniji po- roča veliki glavni stan, da so podjele srbske čete včeraj več napadov na nemške (?) postojanke vzhodno od Bitolja in ob višinah severno od Černe v južni Srbiji, a bile povsod odbite s težkimi izgubami. Samo na eni točki, južno od Pologa, je prodril sovražnik v prednjo nemško postojanko.

Rumunska fronta.

Bukurešt, 9. nov. — Bolgarske čete se umikajo ob svoji celi fronti v po- krajini Dobrudža, po danes tukaj ob- javljenem poturadnem naznanilu. Med svojim umikanjem, pravi naznanilo, Bolgari požigajo rumunske vasi.

Nemške trditve o pridobitvah od Rumunov med 1. in 21. okt., pristavlja naznanilo, so bile pretirane.

Natančno število avstro-nemških u- jetnikov, ki so prišli v roke Rumunom v isti dobi, je 5,822. Rumuni so tudi uplenili 25 topov in 88 strojnih pušek ter mnogo drugih vojnih potrebščin.

Vojni urad je naznanil danes, da so rumunske čete zopet osvojile mesto Hirsova v Dobrudži, 45 milj severno od Černe Vode.

Nemško vojno poročilo.

Berlin, 9. nov., brezlično v Sayville. — Ruske čete, ki so navzile na Ogr- sko na severni sedmograški fronti v Gyorgoenskem gorovju, so bile od- bite včeraj, naznanja vojni urad.

V Rumuniji blizu Črvene veže so avstro-nemške čete osvojile postojan- ke na gričevju.

V Dobrudži so se prednje čete feld- maršal von Mackensenove armade u- meknile.

Avstro-nemške čete so osvojile tudi rumunsko mestoce Surdoi, 16 milj od ogrske meje.

Počasi, ali gotovo.

Berlin, 10. nov. (Čez London.) — Nadaljnje uspehe na rumunskem boj-

nem torišču naznanja danes veliki glavni stan. Naznanilo se glasi:

"Fronta nadvojvode Karla Franca: Naši napadi v Georgoenskem gorovju so potekali ugodno. V bojih dne 4. nov izgubljena zemlja je bila skoro popolnoma zopet osvojena."

"V odseku Predeala so naše čete prodrle dalje. Rumunski napadi na o- beh straneh prelazne ceste so bili od- biti. Ujeli smo 188 mož in uplenili štiri strojne puške."

Z odliko.

"Na obeh straneh reke Alt je prišlo do uspešnih bojev, v katerih so se po- sebno odlikovali naši brambovci, bav- varska pehota in avstro-ogrski pla- ninci."

"Armada skupina feldmaršala von Mackensa: Na Donavi so uplenili naši monitorji blizu Džurdževa dve rumunski ladji vlačivki, obloženi s pe- trolijem."

"V Dobrudži nobenih vožnih do- godkov."

Nova rumunska ofenziva.

London, 12. nov. — Pozornost v bal- kanskem položaju je obrnjena od Do- brudže, kjer se nadaljuje strašno bo- jevanje, na sedmograško bojno tori- šče, kjer so rusko-rumunske armade začele ogromno ofenzivo in prodrle na Sedmograško na razdaljo več nego 50 milj pod bukovinsko mejo, južno od Dorne Vatre, v Trotski dolini.

V Dobrudži je bila armada pod feld- maršalom von Mackensenom pognana dalje južno, dočim so bili na severu Avstro-Nemci odbiti.

Ruska fronta.

Berlin (brezlično v Sayville), 9. nov. — O včerajšnjih razvojih na ru- ski fronti poroča danes veliki glavni stan:

"Fronta princa Leopolda: Ob obeh straneh železnice Žukov-Tarnopol so topniški boji zopet silnejši."

Ruski poraz v Volhiniji.

Berlin, 10. nov. (Brezlično v Say- ville.) — Poročilo velikega glavnega stana o bojih na vzhodnem bojnem torišču:

"Rusi so bili težko poraženi. V od- seku Skrobove so brandenburške čete in pešpolk št. 401 pod generalmajor- jem von Woyna naskočili več ruskih obrambnih linij, v frontnem raztegu kakih štirih kilometrov. Sovražnik je bil vržen nazaj čez potok Skrobova. Naše izgube so bile majhne, ruske pa izredno krvave. Poleg tega je ostalo v naših rokah na neranjenih ujetnikih 49 častnikov in 3,880 mož. Uplenje- nih je bilo 27 strojnih pušek in 12 min- skih metalnic."

Rusi priznavajo poraz.

Petrograd, 10. nov. — Vojni urad je naznanil danes:

"V krajini Skrobove, blizu Barano- vičev, je sovražnik večkrat napadel, in

vkjub trdovratnemu odporu naših oddelkov, ki so odbili sedem nasko- kov, so bile naše čete prisiljene k umi- ku v strelske jarke svoje druge linije. Ognjene projektorje je rabil sovraž- nik."

Avstro-nemška zmaga.

Petrograd, 12. nov. — Po bitki, ki je trajala ves dan v Galiciji jugovzhodno od Lvova, so avstro-nemške čete o- svojile odsek ruskih strelskih jarkov, poroča vojni urad.

Spopad se je pripetil v sosesčini vasi Lipnica Dolnja in Svistelniki, kjer so se vršili neprestani boji, odkar so Rusi osvojili tamonjne avstro-nemške po- stojanke zadnji teden.

Zapadna fronta.

Pariz, 9. nov. — Nemški napad na Sailly-Saillisel na fronti ob reki Som- me je bil odbit snoči po kratkem spo- padu, je naznanil vojni urad danes.

Berlin, 9. nov. (Brezlično v Say- ville.) — Nemško topništvo je pora- zilo včeraj več francoskih in britan- skih poskusov prodiranja na fronti ob reki Somme, je naznanil vojni urad danes.

Cenzura olajšana.

Dunaj, 10. nov. — Avstrijska cen- zura, zlasti glede pretresovanja no- tranjepolitičnih vprašanj in živčnega problema, bo v bližnji bodočnosti manj strogo izvrševana, tako so zagotavljali danes v uradnih krogih. Prvi minister von Koerber je odločen za- govornik tiskovne svobode.

Princ padel na bojišču.

Berlin, 9. nov. — Bavarski princ Henrik, nečak kralja Ludovika in ba- taljonski poveljnik kraljevega lastne- ga pešpolka, je bil usmrčen na bojišču. Princova mati je šla na fronto po tru- plo svojega edinega otroka. Princ Henrik je bil 32 let star. Bil je sam- ski vojak.

Nemci kličejo Poljake k orožju.

Berlin, 12. nov. (Brezlično v Say- ville.) — Avstro-nemški razglas na Poljake, pozivajoč jih, naj se rado- voljno zgledajo za novo poljsko armado, ki bo služila v tesni zvezi z armadami centralnih velevlasti, je bil objavljen v Varšavi in Lublinu. Razglas je po- pisan po generalguvernerju Beselerju in generalu Kuku.

vlak skočil s tira.

Topeka, Kas., 9. nov. — Kot "Gold- en State Limited" znani brzovlak železnice Chicago, Rock Island & Pac- ific je skočil s tira davi ob ¼7. uri vz- hodno od Station Unomana, ker je kolo drugega voza ušlo.

Predsednik Wilson zopet izvoljen.

Dobil 276 elektoralnih glasov, dočim jih je dobil republikanec Hughes samo 255.

Število glasov po državah.

Prva ženska izvoljena v kongres je neka gospodična iz Montane.

Chicago, Ill., 11. nov. — Predsednik Wilson je pridobil 276 glasov v volil- nem zboru (elektoralnem kolegiju) po neuradnih poročilih o preštetu glasov, ki so zdaj skoro popolna.

Če ta izid ne bo ovržen po prešte- tju, kar je le malo mogoče, bo de g. Wilson imel večino enoinvajsetih elektoralnih glasov nad Hughesom, ki ima sedaj 255 glasov po neuradnih po- ročilih o preštetu glasov.

Skupno število predsednikovih gla- sov je naraslo na 276, ko sta bili pri- šteti v njegovo kolono državi New Hampshire in New Mexico.

Število glasov po državah.

New York, 11. nov. — Nepopolna poročila, utemeljena na neuradnih šte- vilkah, kažejo, da je predsednik Wil- son prejel 403,312 glasov več nego Charles Evans Hughes. Skupno šte- vilko oddanih glasov po državah, kakor sestavljeno tukaj danes, je sledeče:

Države	Wilson.	Hughes.
Alabama	89,000	30,000
Arizona	29,641	19,363
Arkansas	85,000	47,000
California	466,269	462,838
Colorado	158,257	95,716
Connecticut	99,687	106,378
Delaware	26,111	27,909
Florida	60,000	12,000
Georgia	109,200	18,000
Idaho	68,000	54,500
Illinois	869,152	1,044,608
Indiana	333,466	339,437
Iowa	215,918	279,085
Kansas	315,000	277,000
Kentucky	219,000	193,000
Louisiana	68,000	9,000
Maine	64,148	69,491
Maryland	133,211	113,773
Massachusetts	247,327	268,361
Michigan	237,114	308,122
Minnesota	176,577	177,285
Mississippi	91,000	5,000
Missouri	376,000	345,000
Montana	80,927	54,608
Nebraska	98,323	75,081
Nevada	12,448	9,842
N. Hampshire	42,905	42,723
New Jersey	209,332	264,320
New Mexico	34,545	33,251
New York	756,010	863,987
N. Carolina	158,000	110,000
North Dakota	54,449	52,831
Ohio	578,000	496,720
Oklahoma	140,000	110,000
Oregon	116,550	123,570
Pennsylvania	510,747	695,734
R. Island	39,353	44,159
S. Carolina	68,000	1,500
S. Dakota	45,449	50,892
Tennessee	138,647	97,553
Texas	228,000	58,000
Utah	77,381	48,948
Vermont	21,832	38,254
Virginia	60,107	21,132
Washington	197,000	183,000
West Virginia	139,013	141,432
Wisconsin	194,000	220,000
Wyoming	25,617	19,998
Skupaj	8,563,713	8,160,401
Wilsonova večina	403,312	

Glasovanje v Minnesoti.

St. Paul, Minn., 12. nov. — Današnji popravki so pustili Hughesovo večino v Minnesoti na 260. Skupno število glasov do danes je bilo: Wilson, 178,548; Hughes, 178,808. Glasovanje še ni znano iz nekaj precinktov ter od drugega in tretjega miliškega polka.

Prva ženska izvoljena v kongres.

Missouia, Mont., 10. nov. — Brzo- javne čestitke iz mnogih delov dežele prihajajo v Missouio danes za gđno. Jeannette Rankin, republikanko, prvo žensko, ki je bila izvoljena v kongres. Dobila je najmanj 2,000 glasov večine.

"Cutila sem, da bodo ženske držale z menoj," je rekla danes miss Rankin. "Čudovito mi je pomisliti, da imam priložnost biti prva ženska, ki bo se- dela v kongresu s 434. možmi." Miss Rankin je majhna in sloka. Graduirana je bila v montanskem vse-

učilišču in v newyorški šoli človeko- ljubja (School of Philanthropy).

Wilsonova parada.

Gary, Ind., 10. nov. — Dvatisoč garyskih jeklarjev je korakalo v Wil- sonovi paradi tu noči. Eden prapo- rov, ki so jih delavci nosili, je imel na- pis: "Wall street does not control Gary." (Wall street ne nadzira Gary- ja.)

Nov avstrijski poslanik.

Washington, D. C., 10. nov. — Taj- nik Lansing je naznanil danes, da je avstrijska vlada imenovala grofa De Tarnow-Tarnowskega poslanikom za Združene Države in da je bil sprejet po zavezni vladi.

Tukajšnji uradniki se veselijo dej- stva, da se zopet začne polna diplo- matska zveza z Avstro-Ogrsko po več nego 14-mesečnem pretrgu izza odpo- kljca drja. Dumba je septembra 1915. V nekaterih krogih so mislili, da Av- strija ni takoj poslala novega poslani- ka zato, da pokaže svoje nezadovolj- stvo nad prošnjo za odpoklic drja. Dumba.

(Op. Dr. Dumba je umrl dne 7. nov. t. l. Grof De Tarnow-Tarnowski je rodom Poljak in je bil v diplomatski službi nazadnje v Sofiji na Bolgar- sku. Glavni zastopnik Avstro-Ogr- ske pri Stricu Samu bo torej Slovan, kar z veseljem pozdravljamo.)

Bančna razbojnika.

Kansas City, Mo., 9. nov. — Dva o- krinkana roparja sta vdrla včeraj v banko v predkraju Rosedale, vteknila blagajnike in denarno omaro in utekla s plenom \$1,000.

Pripravljena za odhod.

New London, Conn., 11. dec.—Nem- ška trgovinska submarinka "Deutsch- land" leži še vedno zasidrana, a je pri- pravljena, vsak trenotek nastopiti vož- njo domov. Kdaj odrine, ni znano.

Atlas — zastonji

Ročni atlas ali barvane zemljevide vseh držav in dežel celega sveta, obsegajoč 40 strani 7x5 palcev velikosti, pošljemo na zahtevo zastonj vsakemu naročniku "Amer. Slovenca", če pošlje celoletno naročnino dva (\$2) dolarja. Ta ročni atlas je vezlanimiv, zlasti v teh burnih časih. V njem je 32 bar- vanih zemljevidov, vsa mesta na svetu, katera imajo nad 100,000 prebivalcev. ter vse države in vse dežele na svetu, velikosti ameriških držav in držav ce- lega sveta, kakor tudi število njih prebivalcev.

Pošljite naročnino \$2.00) takoj in omenite, da Vam naj pošljemo ročni atlas. Uprava "Amer. Slov."

BREZ SKRBI

pošljite denar skozi naše posredovanje v staro domovino, ker kljub vojnim zaprekam, se naše pošiljateljce izplačajo vedno točno.

Mi garantiramo vsako pošiljatev, da bo sigurno sprejeta, ali pa vrnemo de- nar, kadar se nam dokaže, ali če se sa- mi prepričamo, da denar ni bil izpla- čan, radi enega ali drugega vzroka.

Po Wireless (brezžičnem brzojavu) pošljemo denar v staro domovino, in to naravnost v Avstrijo.

Ako ni pomote ali posebnosti, je denar prejet v 3. do 5. dne. Včasih se pa tudi za delj časa zakasni.

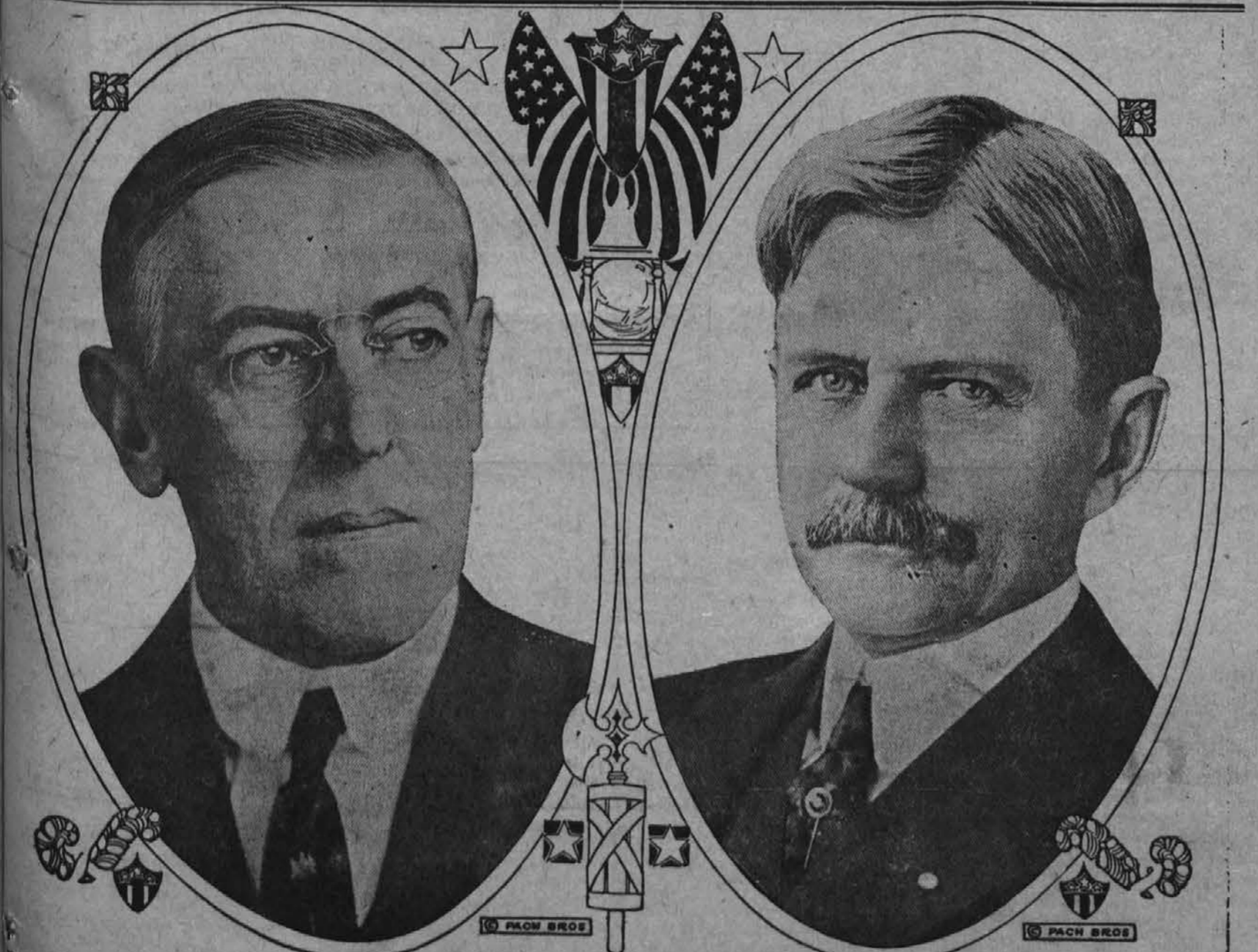
Vsak brzojav, akotudi ima manj kot 6 besed, stane \$4.50, če pa je več kot 6 besed, se računa po 65c od vsake besede in številke posebej.

Mi imamo v tem oziru najboljšo zvezo in najstrožji sistem, ker naš na- men je zadovoljiti vsakogar, ki se poslužuje našega posredovanja.

Danes pošljemo v staro domovino: 5 K za... \$.90 250 K za... \$ 33.00 25 " " 3.75 500 " " 65.00 50 " " 7.00 750 " " 98.00 100 " " 13.00 1000 " " 130.00

Denar nam pošljite po bančnem "Draftu", ki ga dobite v vsaki banki skoro popolnoma zastonj, poštnem ali ekspres Money Order-om, ali pa v priporočenem pismu kar gotov papir- nat denar.

AMERIKANSKI SLOVENEK bančni oddelek, 1006 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

Demokratska-zmagalca v predsedniški volitvi: predsednik Woodrow Wilson in podpredsednik Thomas R. Marshall.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkorp. 1. 1899.

v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrt leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljate naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznajo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the

SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 13. nov. — Prihodnji teden izide zadnja številka 25. letnika Am. Slovenca, in sicer dne 24. nov. Cenj. naši sodržniki in dopisniki naj blagovolijo to vpoštevati. Vsi prispevki in dopisi za slavnostno številko naj se vpošljejo tako, da bodo v tiskarni Am. Sl. najkasneje do prihodnjega ponedeljka.

— Sijajno plesno veselico priredi društvo sv. Cecilije št. 12 D. S. D. prihodnjo soboto zvečer v Sternovi dvorani. Vstopnica stane 25c in je obnem srečka za cekin \$5.00.

— Umrli v vojni. Ga. Mary Kristan, 1310 N. Center street, in g. Geo. Čauko, 709 N. Hickory st., sta prejela pismo iz stare domovine, da je padel na italijanski fronti njun brat Peter Čauko, doma iz Vultrada pri Sv. Antonu na Sp. Štajerskem. Zapišča ženo in dva otroka. Naše sozljive sodrnikom, a pokojnemu branitelju slovenske zemlje slaven mir in pokoj!

— Dr. Clyné umrl. Dr. James A. Clyné, 30 let izvršujoč zdravnik v Jolietu in dolgoleten prijatelj pokojnega Rev. F. S. Susteršiča, ustanovitelja naše fare, je umrl dne 8. t. m. popoldne v svojem domu, 201 N. Hickory st. Boloval je več let za neko boleznijo v grlu. Star je bil 37 let. Rojen je bil v mestecu Canoes, N. Y. Oženjen je bil dvakrat. Zapišča eno hčer. Bil je katoličan, rodom Irec. Pogrebni izpoved je bil velik s črno sv. mašo v cerkvi sv. Patrika, v petek. Udeležil se ga je tudi naš g. župnik, Rev. John Plevnik.

— Naši lovci. Četvorica naših lovcov je bila večeraj od 10. ure dop. do 6 ure zvečer na lovu kakih 23 milj južno od Joliet. In z njimi je bil lovski blagor, da so ustrelili rekord. Kajti ustrelili so nič manj nego 35, recimo petintrideset zajcev, tako da so jih komaj spravili v svoj avtomobil. Na lovu so bili gg.: Jos. Sitar, Jos. Zalar, Ant. Košiček in Andrej Tijan. Kdor hoče prekositi njihov rekord in izvršiti še kak večji čin, mora ustanoviti — slovenski klub, ki se ustanavlja že sedem let.

— Prvi snežec je pričel padati v Jolietu danes popoldne.

— G. Jos. Jerman, slovenski salunar v Omaha, Neb., se menda vrne v Joliet z novim letom, kajti Nebraska se je osušila dne 7. t. m. Osušil se je

tudi Michigan, kjer je lepo številce slovenskih salunarjev, zlasti v Calumetu.

— Nova garaža bratov Kiep, na voglu Jackson in Chicago streetov, na veliki loti južno od našega župnišča, je dograjena in jo sedaj krijejo. V tridesetih dneh bo vse delo dogotovljeno. Poslopje je iz opeke, z lepimi okraski zlasti v pročelju.

— Novo poslopje gradi Public Service Co. na jugozapadnem voglu Ottawa in Jackson streetov, nasproti sedanje tovarne družbine. Poslopje bo iz konkrita in bo služilo v razdeljevanje elektrike v manjše toke po zahtevah, odtod ime "distributing plant".

— Kazniški ravnatelj Michael Zimmer bo odstopil, brško bo nova republikanska državna uprava prevzela posele, kar se zgodi koj po 1. januarju. Kdo bo njegov naslednik, še ni znano.

Chicago, Ill., 7. nov. — Cenjeni urednik: — Slov. Mlad. Sam. Podporno Dr. "Danica" je sklenilo na svoji mesečni seji julija meseca, da se usmiljenih in srčno potrtih vdov in sirot v starem kraju, in bo v ta namen pridelo gledališko predstavo "Sin" s plesom v nedeljo 26. novembra t. l. v Narodni Dvorani na 18. St. in Racine Ave. Začetek ob pol tretji popoldne.

Kolikor denarja se bode sprejelo v to korist na ta dan, bode uložen na kako nacionalno banko tukaj v Chicagu v poseben sklad, in bode toliko časa naložen na banki, dokler ne bode društvo sigurno, da bode prišel denar med naše rojake tam onostran širokega oceana.

Zatorej vabimo vse Slovence in Slovence, da na ta dan pokažejo svojo moč, in da se udeležite kolikor morete v najlepšem številu.

Vstopnice lahko dobite pri sledečih: John Košiček, 1809 S. Racine Ave.; M. Nemanich, 1900 W. 22nd Street; Frank Mravljica, 1908 S. 56th Ave., Cicero.

Za dobro postrežbo bode skrbel odbor.

Frank Kosmach, tajnik,
1804 W. 22nd St.

Ely, Minn., 6. nov. — Danes navsezgodaj v jutro je Finec Erikson v svojem stanovanju ustrelil v stegno svojo soprogo, potem pa še sam sebi vzel s življenje s samokresom. Soproga bode okrevala. Kaj je gnalo Finca do tega slučaja, je zagotvetka.

— Rojak Stefan Barič, sin našega starejšega naseljence George Bariča, se je peljal 5. novembra z motornim kolosom k svoji ljubici iz Ely v Tower. Nesreča je hotela, da se je na nekem mestu prevrnil in si zlomil nogo, in menda drugače poškodoval. Prepeljan je bil v bolnišnico v Toweru.

— Dne 5. novembra je bil pokopan Charley Gorshe. Društvi Srca Jezusovega št. 2 J. S. K. J. in sveta Družina N. S. Spolok sta mu priredili lep pogreb. Bil je gimljiv prizor ob hladnem grobu, ko se je poslovila zalujoča vdova in mali otročič od svojega ljubega ateta.

— Otroci so se igrali pri jami. Joseph Stermole-ta sinček je stal prav na robu neke pečine. V istem hipu ga drugi porine in deček je strmoglavil po pečevju precej globoko. Poškodoval se je jako nevarno, da bode težko okrevat.

Poročevalec.

Waukegan, Ill., 10. nov. — Uradnim potom se naznanja članom in članicam društva sv. Družine št. 6 D. S. D. v Waukeganu, Ill., da je vsaki član (ica) dolžan (dolžna) se udeležiti prihodnje seje 19. novembra. Imeli bomo več važnih stvari na dnevnem redu, kakor tudi glede društvenih pravil, ali se dajo v tisk ali ne, da bomo imeli vsaj do januarja prihodnjega leta pravila narejena.

Še enkrat opozarjam vse člane in članice, naj se gotovo vsak udeleži te seje.

Z bratskim pozdravom
Math Ogrin, tajnik.

Spring Garden, Cal., 30. okt. — Sprejmite slovenski pozdrav iz kalifornskih prijaznih in lepih planin! Tukaj, kjer staujem jaz, smo le nekaj čez 3,000 čevljev visoko; tam, kjer nakladamo hlode za žaganice, so pa hribi še par tisoč čevljev višji. Z delom gre dobro vse, in tudi plača ni preslaba, ker se mi vidi, da povsod manjka delavcev. Dolina je letos bogata s sadjem, ali sadjerejem nedostaje vagonov za nakladanje in odvažanje sadja. Tukajšnje planine so bogate na lepem, debelem lesu vsake vrste. Tako debelih dreves še nisem videl nikoli poprej, kakor so tukaj. V planinah je res lepo življenje poleti. Bistri, mrzli studenci, ki jih je dosti tukaj, ti osvježajo kri in čvrstijo telo, da moraš biti zdrav. Tudi dobro hrano dobivamo in vsakovrstnega sadja iz doline. Delo tudi ni pretlačno. Ali zdaj se že "troštamo" vsak čas snega, potem jo pa pobereemo v dolino, kjer je toplo. Tudi vinska trta je bogato obrodila letos, le žal, da je toliko nespametnega ljudstva, ki hoče trto uničiti. Jaz pa molim zanjo, da bi jo Bog blagoslovil in napravil tako rodovitno, da bi bili vsi "kevdrji" polni zlate kapljice, kakor so bili večasi vinski hrami na

Dolenjskem in drugod po naši slovenski domovini, da so veselo odmevale lepe napitnice in zdravice, kakor n. pr.

Pridi Gorenc!
Z mrzle planine,
Vabi Dolenc
V gorke doline — itd.

Ali pa tista o veselem hribčku, ali jo še znate?

En hribček bom kupil,
Bom trte sadil,
Prijatle povabil,
Še sam ga bom pil — itd.

Ali pa tista belokranjska:

Vino, vino, vinilo,
Sinoč si me ginilo,
Simo tamo turalo,
I po blatu guralo — itd.

Vino je najboljšje zdravilo, ne fušo in telo, a samo pravo vino, ne fabrikanško, s cukrom in vodo in drugimi stvarmi mešano. Toda dovolj o tem za danes.

V prilogi pošiljam 2 dol. kot naročnino za Am. Sl. 1 dol. za "Spominsko knjižico" cerkve sv. Jožefa v Jolietu in 2 dol. za siromake v stari domovini.

Tebi, Am. Slovenec, pa dosti naročnikov. In pozdravljeni bodite in na Boga in molitev ne pozabite vsi Slovenci in Slovenke po celem svetu. Z Bogom!

G. M. Sone Bruder.

Drobiz iz slovenskih listov.

Masontah, Ill. — Andrej Dernovšek, 21 let star, član S. N. P. J., je dne 6. t. m. ustrelil 14letno deklico Stefanijo Jaklič. Zadel jo je v srce ter nameril revolver sebi v senec in obležal mrtev zraven nje. Deklica ga ni marala, zato je usmrtil njo in sebe.

McKees Rocks, Pa. — Umrli je tukaj dne 27. okt. rojak Janez Gasperin, star 30 let, doma iz Mihalovca, okraj Brezice, Sp. Štajersko. Zapišča ženo in hčerko, a v starem kraju starše ter več bratov in sester.

Milwaukee, Wis. — Tukaj je umrl John Rakun, 22 let star, rojen na Rečici v Savinjski dolini.

Nekoliko odgovora.

"Ave Maria" za november 1916 je ponatisnila iz clevelandške "Sloge" članek "Prosveta ki ni prosveta" in mu pristavila na koncu sledeče vrstice:

Ker "Sloga" ni katoliški list, pa se je vendar tako junaško postavila, zato mi samo vprašam "Kje sta pa Amerikanski Slovenec" in "Glasilo", da ne slišita in ne vidita nič o početju socialistov proti veri. Ali nimate nič trohice verskega prepričanja, da na vse nesramne napade molčite? — Kakor katoliškemu duhovniku, ki molči k vsemu, tako velja tudi uredniku katoliškega lista: "Gorje vam, čuvaji Sijona, ker ste bili mutasti psi!" — Tako "Ave Maria".

Začudili smo se najprej, ko pravi, da "Sloga" ni katoliški list. Ave Maria-Koledar za l. 1917 pa navaja "Sloga" kot kat. tednik. Kako se to ujema?

Drugič. Am. Sl. pobija brezverski socializem že 25. recimo petindvajset let. Brez števila člankov proti brezverskemu socializmu je objavil tekom tega časa in tudi nebroj temeljitih razprav, zlasti v zadnjih petih letih. Tako n. pr.: "Socialisti, katoliška cerkev in šola" (4. okt. 1912.) — "Slovenski socialisti nočejo sirotišnic! Junaki v obrekovanju. Socialisti, kaj je katoliška cerkev storila za delavca?" (11. okt. 1912.) — "Socialisti, jezuiti, papreži in učenjaki." (18. in 25. okt. 1912.) — "Socialistični voditelji, ali bolj ljubite delavce nego njih denar?" (8. nov. 1912.) — "Socialisti, ali hočete moriti?" (15. nov. 1912.) — "Socialisti, kaj boste prinesli delavcu z revolucijo?" (22. nov. 1912.) — "Kako socialisti zvičajjo, da lože slepe." (3. jan. 1913.) — Itd. In tako dalje. Ali niste čitali? Ali ste pozabili? Če se več ne spominjate člankov v prejšnjih letnikih Am. Slovenca, pa Vam je morda še v spominu vsaj glavni naslov velike razprave, ki je bila objavena v tem listu lani in letos — ali se ne spominjate "Socialistovske zarote"?

"Mutasti psi" torej nismo bili pri Amerikanskem Slovencu. Da pa se je kljub temu socializem tako razpasel po naših naselbinah, nismo krivi mi. Kajti brezverski socializem je nalezljiva bolezen, ki se ne da zatreti s par članki, kakor tudi ne z brezovko. Za zdravljenje te bolezni je treba vse drugačnih zdravnikov, nego je kak posamezen urednik ali članek. Vendar utegnemo preprečiti, da ne okuži ta bolezen še več naših rojakov, ako gremo na odvračalno delo z združenimi močmi, organizirani. Brez primerne organizacije pa ne dosežemo ničesar. Toda — kje je organizator? Pričakujemo ga že dolgo, a njega od nikoder ni.

Med tem pa delujmo vsak v svojem kraju in pometajmo pred svojim pragom, da bode povsod vsaj tako čisto, kakor je v Jolietu, pa bo nevarnost socializma takoj omejena in zmanjšana. Sicer pa — quidquid agis... Pa brez zamere!

Urednik Am. Sl.

— "Should a baby die" se kaže v Grand teatru v sredo. \$2.00 vredna igra za 10r. Otroci po 5c. Pridite rano! — Papa.

KAKO NASKAKUJEJO AVSTRISKI VOJAKI.

("Dol.-Novice", 13. apr. 1916.)

Dan na dan prihajajo vojaki z bojnega polja k našim mestem bataljonu nazaj bodisi bolni, ranjeni ali po različnih službenih opravkih. Taki vračajo se bojevniki so vselej sprejeti z veseljem. Ovi tovariši, ki še niso bili na bojišču, zlasti se ne na italijanskem bojišču, so radovedni, kako je tam. Pripovedujejo to in ono. Zelo zanimivo je, kako naskakujejo naši italijanske postojanke. O tem nam je pravil tovariš, ki se je pravkar vrnil ranjen, tole:

Nekega jutra se je razvil naš topovski ogenj do strahovite srditosti. O zemlje pred nami je bilo pripravljeno za naskok. V strelskih jarkih so se gibali oficirji nenavadno živahno, tekali so semintja in ogovarjali slehernega vojaka ljubeznjivo. Njihova največja skrb je bila posvečena ranjenem pretekle noči, ki jih je bilo treba spraviti nazaj za strelske jarke. Polagali so jih urno na nosilnice in jih odnašali po varnih krajih nazaj na najbližje obvezovališče.

To samaritansko delo so opravljali po večini sanitetni vojaki. Mi vsi smo vedeli, da se pripravlja vse za naskok. Poizvedovalno delovanje letalcev je naznanjalo, da je opaziti pri sovražniku velike priprave. Le 50 korakov pred nami je bil italijanski strelni jarek, neprestano obstreljevan od naših težkih topov. V trenutku, ko preneha streljanje, dobimo povelje za naskok.

Vše naprej je določeno natanko, kako napasti, ob katerem času itd. Prišli smo nam kavne, ne brez velike nevarnosti, in bili smo veseli, da smo ušli po dolgem času nekaj gorkega. Drznejši od nas so se dvignili iz jarka, da si ogledajo prostor, preko katerega bo treba prodreti. "Nasadijte bajonete!" se začuje povelje. Dobili smo v zadnjem trenutku še nekaj nasvetov, kako se nam je zadržati pri izhodu iz jarkov. To je namreč najhujši trenutek naskoka. V hipu, ko pridejo vojaki iz strelskih jarkov in se vpenjajo po okopih, zastavi sovražnik vse sile, da uniči in razprši napadalec s strelji iz pušk. Ta trenutek zahteva tudi največ žrtve. Ranjeni in ubiti padajo vojaki v jarke, kakor hitro je prestopno, potem že gre. Treba je pač kričati in divjati naprej. To daje pogum tako, da se sploh nihče ne zmeni za množico krogelj, ki švigajo okoli njih.

Pozor! Naši strelji padajo za sovražnikovo prvo črto. Ako se prične topovski ogenj, potem ni več dolgo do bajonetnega naskoka. Iz jarka prinaša telefonski poziv znamenje za napad. Poveljnik bataljona hodi nemiren okoli in mrmra nerazumljive besede, da prikrrije svojo vznemirljenost. On se boji za svoje ljudi. Vsakdo gleda po predprostoru po kakem kamnu ali gruči zemlje, ki bi mu služila pozneje lahko za kritje. Še boljše so luknje ali jame, ki so jih prej izkopale in razrile granate.

Pri tem ima človek mučne misli, da vidi vse to morda zadnjje. Ali takih misli se je treba čimprej iznebiti in si misliti, saj me ne bo zadela nobena krogla, kar je še najbolj tolažljivo.

Naenkrat utihnejo naši topovi. Nekak mraz izpreleti vojake. "Najprej!" zakliče poveljnik. Strašno vpitje zaženo hrabri bojevniki. Z obupnim naporem se popnemo na okop. Zlezli smo na vrh. Sovražni ogenj je strahovito dobro umerjen. Iz pušk in strojnih pušk se usipajo kroglice kakor toča. Ali mi gremo neustrašeno naprej. Gre se zato, da pridemo čimprej do sovražnega strelskega jarka. Zemlja se stresa o naskokovanju in pokriva z mrtvimi in ranjenci. Kakor bi odrezal, prestane vpitje.

Dospeli smo do jarka. Sedaj se prične boj moža proti možu. Nastane nepopisna zmesnjava, vpitje, da je strah in groza. Napadalec in branilec smo trčili skupaj. Življenje za življenje, smrt za smrt je geslo v tem strašnem boju. Mnogi pomečejo orožje od sebe, ker je postalo brez pomena. Kamen, kos železa, puškinjo kopito igra zdaj glavno vlogo. Vojaki se bijejo s pestmi, grizejo, hodijo po truplih padlih, vstajajo in se skušajo zopet dvigniti. Ali vsakteremu to ni več usojeno. Grozen boj traja večasih celo uro, pol ure, ali tudi samo po četrty ure, preda se odločen.

Slednjič se nam je posrečilo zavzeti jarek. Ali sedaj še ni čas odmora, prične se novo trudapolno delo. Jarek je treba popraviti tako, da bo dobro služil za obrambo. Vsaka stvar pride pri tem prav.

Treba je delati naglo, ker napravi sovražnik navadno prav kmalu protinapad, ki bi vse to delo zopet lahko porušil in uničil.

Vendar se posreči le redkokdaj, da bi zavzel zopet jarek, ki smo ga zasedli mi. — L. K.

"Ave Maria"-Koledar

za navadno leto 1917 je jako lep, obsega 184 strani in stane samo 35c. Vsebinsko je bogata na pripovedkah, pesmih in poučnih člankih. Tudi lepe slike so v knjigi. Dobro došla bo našim župnijskim odrom zlasti igra "Prišegam",

ki jo je priredil za slovenske odre prosto po angleškem Rev. Kazimir Zakrajšek, O. F. M. Iz seznama slovenskih župnijskih šol je razvidno, da je vseh skupaj štirinajst. Nekoliko prepovaljšer je opis slovenske šole sv. Jožefa v Jolietu. V seznamu nadškofijskih provincij, katerih je 14, je pomotoma izpuščena 4. t. j. chicaška. Med slovenskimi časniki je naveden Amerikanski Slovenec kot tednik, čeprav izhaja že tri leta in pol po dvakrat na teden in je torej polutednik. Sicer pa so to malenkosti. "Ave Maria"-Koledar kar najtopleje priporočamo vsem slovenskim katoliškim družinam.

Za prepoved izvoza pšenice.

Columbus, O., 12. nov. — Deželna zveza pekarskih mojstrov se je obrnila pred kratkim na 175 časopisov v vseh delih Združenih Držav s prošnjo, ugotoviti javno mnenje glede prepovedi pšenicega izvoza. Po danes objavljenem poročilu se je izreklo 74 časopisov v prid taki prepovedi, 54 pa proti. Ostali časopisi so odgovorili na stavljena vprašanja le deloma.

Otroci kakor tudi odrasli

hvalijo uspešnost Severovega Zdravila za obisti in jetra (Severa's Kidney and Liver Remedy). Čitajte sledeče pismo: "Severovo Zdravilo za obisti in jetra je pomagalo mojemu osem letnemu sinčku, ki je več nego osem dni trpel vsled neke obistne nepravilice." F. Meyer, R. F. D. No. 3, Wellston, Okla. Poskusite to zdravilo pri zdravljenju vnetja obisti, bolestejnega puščanja vode, oteklah nog in bola v hrbtu, katerega povzročajo obistne nepravilice, zlatenice in kislega želodca. Močenje postelje pri otrocih se je večkrat odpravilo s tem zdravilom. Kupite steklenico Severovega Zdravila za obisti in jetra danes v lekarni. Ako ga ne morete dobiti, naročite ga od Severa. Cena 50 centov in \$1. W. F. Sever Co., Cedar Rapids, Iowa. — Adv. Nov.

? ? ?

Ali ste že poslali naročnino? Papir, tinta in barva ter vse tiskarske potrebščine, stanejo zdaj tri do desetkrat več, kakor pred vojaki. Blagovolite poslati naročnino za celo leto \$2, ali za pol leta \$1, da Vam list ne ustavi. Po sedanjimi razmerami je treba točneje plačevati za list, če ga hoče kdo točno dobiti... Pošljite naročnino takoj, da ne pozabite.

POMAGAJMO REVEŽEM V STARI DOMOVINI

Ali ste že kaj darovali za slovenske begunce ter vdove in sirote padlih vojakov slovenskih?

Darove sprejema: Amerikanski Slovenec, Joliet, Ill.

John Grahek

...Gostilničar...

Točim vedno sveže pivo, fino kuhano fornijsko vino, dobro žganje in tršnje najboljše smodke.

Prodajam tudi trdi in mehki presop

TELEFON 7612.

1012 N. Broadway JOLIET, ILL.

Mi hočemo tvoj denar ti hočeš naš les

Če boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.

Za stavbo hiš in poslopjij mehki in trdi les, lath, cederne stebre, desk in singlne vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala.

Predno kupiš LUMBER, oglašite pri nas in ogled si našo zalogo! Mi bomo zadovoljili in ti prihranili denar!

W. J. LYONS

Naš office in Lumber Yard na voglu DES PLAINES IN CLINTON ST.

Antonija Rifel

izkušena in diplomirana BABICA
907 N. Hickory St. Joliet.
Chicago Phone 1617-W

"Should a Baby Die?"
(ALI NAJ OTROK UMRE?)
IGRA V 6. DEJANJH
KI SE PRIREDI V
GRAND THEATRE
V SREDO 15. NOV. 1916
"Volja Gospodova je: Moj otrok naj živi tudi še potem, ko se jaz poslovim s sveta."
"MATI."

Union Coal & Transfer Co.

515 CASS STREET, JOLIET, ILL.

Piano and Furniture Moving.

Chicago telefon 4313.

Northwestern telefon 412

Prvi in edini slovenski pogrebniški zavod

Ustanovljen 1. 1895.

Anton Nemanich in Sin

1002 N. Chicago Street

Konjušnica na 205-207 Ohio St., Joliet, Ill.

Priporoča slavnemu občinstvu svoj zavod, ki je eden največjih v mestu; ima lastno zasebno ambulanco, ki je najlepša v Jolietu in mrtvaške vozove in kočije.

Na pozive se posluži vsak čas ponoči in podnevu. Kadar rabite kaj v naši stroki se oglašite ali telefonajte. Chicago tel. 2575 in N. W. 344.

Naši kočijaži in vsi delavci so Slovenci.

Družba sv. Družine
(THE HOLY FAMILY SOCIETY)
V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE. Sedišč: JOLIET, ILL. Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915. Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916. Vstanovljena 29. novembra 1914.

DRUŽBINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:
Predsed.—Geo. Stonich, Joliet, Ill. Podpred.—John N. Pasdertz, Joliet, Ill.
Tajnik.—Josip Klepec, Joliet, Ill.
Čapis.—A. Nemanich, Jr., Joliet, Ill. Blagajnik.—John Petric, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:
1. Anton Castello, La Salle, Ill. 2. John Stua, Bradley, Ill.
3. Nicholas J. Vranichar, Joliet, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:
Stephen Kukar, Joliet, Ill. Josip Težak, Joliet, Ill.
Math Ogrin, N. Chicago, Ill.

Glasilo: AMERIKANSKI SLOVENEK, Joliet, Ill.

KRAJEVNO DRUŠTVO ZA D. S. D. se sme ustanoviti s 8. člani (icami) v kateremkoli mestu v državi Illinois in Pennsylvaniji z dovoljenjem gl. odbora. Za pojasnila pišite tajniku.

Vsa pisma in denarne pošiljave se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. porotnika.

SLOVENSKI JUNAKI V KARPATIH.
(Iz "Slovenca".)

Vojni poročevalec lista "Neues Wiener Journal", Jurij Bittner, je imel pred nedavnim priložnost, da je prišel do fronte avstro-ogrskih čet, bojujočih se v Karpatih, in je opisoval kakor poroča uradna "Klagenfurter Zeitung", svoje vtise v zanimivem poročilu. Na svojih pohodih k fronti je prišel vojni poročevalec v stik z raznimi četami, med drugimi tudi z vsled daljšega garnizovanja v Celovcu že udomaćenim 17. pešpolkom. O tem polku piše Jurij Bittner: Vesel, vesel, kakor njegova solnčna tla... Kakor Beethovenov sprev o junaku — take junake sem smel gledati. Trije častniki tretjega bataljona 17. pešpolka. Od vseh častnikov, s katerimi je bataljon odkorakal naprej, ima le še tri, majorja Jurija Pichlerja, stotnika Karla Gressela, rezervnega poročnika Fialo. Vsi drugi so transferirani, bolni, ranjeni ali mrtvi. Svoj čas sem poročal, kako sem dne 16. oktobra videl gorati severno od Novega Miasta par tucetov kilometrov oddaljeno od Przenyila, vas, ki so Rusi s streljanjem zmetili, dočim so v Novem Miastu sačem, kjer sem bil ravnotako tudi jaz, njihove granate napravile le malo škode. Goreči kraj se je imenoval Volza Dolna. Granate pa so bile namenjene oficirjem, s katerimi sem govoril sedaj na nekem travniku, ko so s svojim bataljonom čakali na povelje, da gredo nazaj. Spominjam se, da sem za vasjo videl nizek gorski greben in na njem gozdčič, morda 200 korakov dolg. Ta les imenujejo vojaki "mrtaški gozdčič majorja Pichlerja". In to je prišlo tako: Major, ki je poveljeval tedaj dva bataljona, je ležal z njima v tistem lesu in je zadrževal 24 dni in noči celo rusko divizijo. Rusi so svoje postojanke okopali z železnimi traverzi in betonom. Enkrat je prišlo povelje, da se naj prodira proti njim. Major je postal naprej 200 do 250 korakov od ruskih postojank. Potem se zlekne drug za drugim. Nazaj nobenega ni bilo več. Ruse popade brezmerna jeza nad to peščico Avstrijcev, skozi katero in preko katere ne morejo naprej. Kakor hitro vzdigne kdo iz okopov glavo, je že tudi mrtev, ker na vsakega preži deset ruskih pušk. Noben ne more iz okopov. Tovariši, ki so hoteli od zadaj prinesiti obema bataljonom jedila, so bili redno postreljeni. Zato je le ponoči nekaj provianta, seveda vse le mrzlo. Štiriindvajset dni in noči ti ljudje ne dobijo nobenega gorkega grizljaja in nobenega toplega požirka. Noč za nočjo streljajo Rusi iz vseh pušk in strojnih pušk silovito v gozdčič. Konečno morejo v vsakem delu naštetih sto do stopenjaset strelcov iz pušk. Svoje strelske jake razširijo, da je gozdčič prepleten z rovi kakor kako kravo mesto, v katerem se celo še oficirji izgubljajo. Strašno je, da ležijo spredaj, včasih komaj pet do šest korakov oddaljeno od strelskih jarkov ranjenci, ki vzdihujejo, ki pa jim nihče ne more pomagati, ker bi bil vsak poizkus gotov samomor.

se mora konečno z ostankom svojih ljudi podati nazaj.
"Pa vse to ni nič bilo," pripoveduje stotnik Gressel, "dvanajsti dan so fantje vendar že prepevali." — "Prepevali? Pa s tem niste izdali Rusom svojih postojank?" — "Je pač vsak tako potihem prepeval tja pred sebe."
Stotnik Gressel je bil poveljnik oddelka strojne puške. Njegove štiri puške mu pokvarijo sovražni strelji, moštvo pa, ki jim streeže, je zadeto skozi varstveni ščit. S strojnimi puškami se pada v Przemysl, jih da tam popraviti in se vrne potem v mrtvaški gozdčič.
Pa nič od groze ni ostalo v spominu teh treh častnikov. Major se smeje v svojo sivo strničasto brado. "No, na včasih je bilo pač malo nervozno." Mali stotnik drži v roki steklenico vina, prestopa same zadovoljnosti z ene noge na drugo in pravi: "Če na celo stvar pomislim, je bilo le pravo veselo. Prav veselo je bilo." — Rezervni poročnik stoji zraven, smeja se pa vidi le njegove oči, ker ves ostali obraz je kakor zavil v rumeno brado.
Potem začnejo vsi trije krepko udrihati, ker je to že tretji dan, da ne stojijo v ognju.
Iz tega bi morda kdo sklepal, da od tistih dni v oktobru niso imeli nobenega opravka. Napačen sklep. Dogodki v mrtvaškem gozdčiču so bili tedaj končani le s splošno zapovedanim umikanjem. Doma včasih ne verjamejo "zapovedanim" umikanjem. Tedaj je bil ujet neki ruski ritmojster, ki seveda o višjih strateških namelih tega umikanja seveda niti slutil ni in je rekel častnikom: "Nismo razumeli, zakaj da ste šli nazaj. Saj ste bili vendar zmagovalci in mi sami bi se bili drugi dan začeli umikati."
Tretji bataljon je pa od tedaj imel dovolj opravkov. Tako je bil bataljon 27. novembra pri Tilawi. Štirideset težkih, dvajset manjših granat in šestindvajset šrapnelov je zadelo bataljon na prostoru dvesto metrov v četverokotu. Z vsem tem streljanjem so bili pa ubiti štirje možje, od katerih sta stala dva malo dalje spredaj, dva malo dalje zadaj. Bataljono so tedaj ponudili, da se naj da nadomestiti. Bataljon pa je ostal na svojem mestu.
Ljudje, ki so take reči doživeli, niso več navezani na pozemsko. Nebesa, v katerih kraljuje tisti, ki so bili na zemlji enkrat veliki in junaški, so odprta in blizu. "Srečno in na svidenje!" kličejo pri odhodu. "Mogoče bomo danes večer še živi."

POSET NA POKOPALIŠČU.
(Izvirno poročilo "Slovenca".)

Južno bojišče, 2. nov. 1915.
V dolinici med visokimi skalnatimi velikani, kjer bi v mirnem času v pozni jeseni kraljeval vsemir in tišina, v tej dolinici praznujemo letos daleč od ljubih domačih svečani dan, ko se spominja duša z bridkostjo vseh tistih dragih, ki so odšli pred nami v večnost. Ljubka in prijazna mora biti v mirnem času ta dolinica in turist, ki samotni in zasopel prepleza skalnate stene, se gotovo vstavi za trenotek na zeleni trati ob jezeru, da se oddahne in otrne potne srage s čela. In, kjer je v tistih časih, ko te gore kroginkrog še niso poznale bojnega gromenja, počival utrujen hrabrolec in se krepčal in delal načrte za nadaljne pohode, tam počivajo letos pod mrzlo ruševino naši dragi bojni tovariši, ki jih je doletela visoko gori med skalovjem smrtosna sovražna krogla.
Solnce, ki je z oslabilimi jenskim žarki poskušalo prodreti gosto mrzlo meglo, ki se je skrivala pred ostrim vetrom po dolini, je že zginjalo za vr-

hovi gora, daleč tam, kjer domovina razprostira ljubca krila in nas kliče v svoje naročje. Gromenje topov in pokanje pušk, ki se odbija podnevi od stene do stene je ponehavalo in zdelo se je, da prihaja z mrakom tista skrivnostna tišina, ki vlada običajno zvečer po naših slovenskih vaseh. Na nebu je zamigljala prva zvezdica, izza oblakov pa je zvedavo pogledal mesečni krajec.
Tih, kakor da se občutimo vse težave prihajajoče noči, smo sedeli tovariši za debelo skalo in privijali k sebi tople sukne. Nihče ni črnil besedice in utrujena glava nam je lezla na prsi. Zadržajdaj je koga strelil mraz, da se je nerodno skušal zviti tesneje v klopčič in si pomaknil čepico nižje nad ušesa. Zadržajdaj, ki to mrazu sapa nam je kratila spanje. Molčali smo, kakor da se bojimo motiti drug drugega v svojih mislih. Često je zavzdihnil ta ali oni, spogledali smo se v temi nato pa sedeli zopet tiho zatopljeni v svoja razmišljanja. Nismo govorili, pa vendar je vsak vedel za misli svoje-ga soseda in ga zato ni hotel motiti.
"Fantje!" izpregovoril nenkrat Ciril P. in se živahno obrne proti meni, "veste kakov dan je danes? Danes so Vsi Sveti in jutri — vseh mrtvih dan!"
"Vsi Sveti! — Kaj, je že november? Jaj, jaj, kako hitri čas!" se čudi Miha L., ki je bil izmed nas največ časa na bojišču, o čemur je pričal tudi njegov gosto poračen obraz.
"Vsi Sveti!" smo počasi in svečano ponavljali vsi in naše misli so krenile zopet na stari pot v rojstno hišico, k dragim domačim.
"Vsi Sveti!" sem ponovil še enkrat jaz, ko sem se spomnil svoje pokojne matere in njenega groba, ki bo morda letos neokrašen sameval in čakal mojega prihoda. Komaj pa sem izgovoril zadnjo besedo, ko se vzdigne tovariš Ciril in reče s slovesnim glasom, obrnjen proti nam:
"Da, Vsi Sveti so danes! Vaš molk mi razodeva, da imate misli pri umrlih dragih in da počestite v duhu njihov grobove. Fantje, ali vidite tam pri jezeru tisto zeleno trato? Vidite jo in vsi veste, da počivajo tam naši tovariši, ki so dali življenje za milo domovino. Temu ali onemu izmed vas je že preminul oče ali mati, brat ali sestra in rad bi posetil danes domače pokopališče, toda, kakor veste sami, to ni mogoče. Posetimo torej kot za nadomestilo grebove svojih padlih tovarišev tam na trati in spominjamo se ob enem svojih dragih pokojnikov, ki počivajo na domačem pokopališču!"
Molče smo vstali vsi in sledili tovarišu, ki je stopal naprej med kamenjem in skalovjem proti zeleni trati. Vsi smo uvideli, da ima Ciril prav in nihče ni ugovarjal njegovim prepričevalnim besedam.
Pot je bila seveda težavna in le počasni smo mogli priti bližje do jezera in od tam na levo proti mirodvoru. Gospod kurat Turšič je izposloval, da se ogradi počivališče padlih tovarišev za silo s kamenjem, da bo tudi na zunanaj saj nekoliko podobno pravemu pokopališču. Seveda se v tem oziru iz umevnih razlogov ni moglo narediti kaj posebnega, ker bi nemaskirani kamenji zidovi tvorili cilj sovražnim krogom.
Stopili smo v kamenito ograjo — vrat sploh ni — in tovariš Ciril se je kot prvi postlojivo odkril. Tudi mi ostali smo vzeli čepice v roke in molče stopali drug za drugim. Na levi in desni strani so bili nakopičeni podolgovati kupi zemlje tupatam malce olepani z zelenimi rušami, kolikor se je sploh moglo razločiti ob medlem mesečnem svitu. Po nizkih lesenih križih, ki so bili postavljeni v zemljo, si lahko sodili, da so to grobovi.
"Tukaj počiva Fabijancič," je izpregovoril spredaj Ciril in obstal ob svežem grobu, čigar leseni križ je bil za spoznanje višji od drugih. Postali smo vsi in se porazvrstili okrog Cirila. Molče smo zrl na mrzlo grudo, pod katero spava že nekaj dni "nevzdravno spanje" eden naših najboljših tovarišev. Kdo bi mogel popisati občutek, ki so nam prevevali tedaj dušo in srce? Bogastvo, sreča, blagostanje, učenost — vse se nam je zdelo v tem trenutku minljivo, ničevno. Čemu ta boj, to pehanje za obstanek, saj konec je pri vseh enak in morda pride ta preje, nego si mislimo... Skoro, da smo čuli, kako je utripalo temu ali onemu izmed nas srce, tako smo bili mirni in tih. Tudi v okolici je bilo vse mirno, samo na južni strani je gori v skalovju sedajspedaj počil strel, da se je razleglo daleč po dolinici.
Od prvega groba smo šli k drugemu, tretjemu in povsod smo obstali za trenotek. Navdajale so nas povsod iste misli. Prižgali bi radi po posameznih grobovih sveče, kakor je to običajno na ta dan po domačih pokopališčih, toda bilo bi to usodopolno, ker bi nas svet luč izdal sovražniku. Pod neokrašenimi grobovi so počivali mirno naši tovariši ta dan in naš poset jim je svedočil, da niso pozabljeni. In tudi v domovini so se njih gotovo spominjali mnogi po domačih pokopališčih z bridkostjo in žalostjo v srcu... In, ali bodo morda ti junaki sploh kdaj pozabljeni, daleč od svojih dragih v pustih, skaloviti zemlji! Ne, nikoli! Ako se jih ne bi spominjal nihče njih

bljnjih sorodnikov, spominjal se jih bo hvalečni narod, ker so kot njegovi najboljši sinovi dali življenje za brambo domovine. Njih grobovi bodo ostali morda še dalje neokrašeni, a pozabljeni ne bodo nikoli, prav kakor poje pesnik:
Ni rezani kamen, ni lavorov šop,
Ne kaže, ne pravi, kje njegov je grob.
Le prosta pravljica, le ta ne molči,
Le prosta pravljica junaka slavi.
Zdelo se nam je, ko smo odhajali iz mirodvoru, da smo bili doma na far-nam pokopališču in se ondi spominjali svojih najbližjih umrlih sorodnikov in postalo nam je nekako lahko pri srcu. Molče smo stopali zopet med kamenjem proti skalovju in tupatam se je ozrl zopet ta in oni nazaj na pokopališče. Zakaj to? Niti sam bi ne mogel dati odgovora na to vprašanje. Stori je pač, kakor mu je velevalo srce. — A. Š.

IZ VOJNE.
(Iz "Slovenca".)

Zasluzeni topničarski poročnik.
V težkih bojih pri Starem Samboru je bil poročnik Edvard Vrečar od 10. topničarskega polka z dvema topovoma dodeljen neki pehotni brigadi, ki se je obdržala na svoji postojanki celih deset dni proti veliki premoči sovražnikov. Za to je imela nama artiljerijska sila, ki se je tekom boja zvišala na šest topov, prav posebno zaslug. Poročnik Vrečar je znal topove tako spretno razpostaviti in je svoj ogenj vzdrževal s tako silo in vztrajnostjo, da so Rusi domnevali veliko večjo artiljerijsko silo, nego je bila v resnici. Brigadni poveljnik je podal o mladem častniku častno izpričevalo, da tudi v najtežjem sovražnem šrapnelnem ognju ni nikdar izgubil hladnokrvnosti ter je dajal svojemu moštvu vedno zgled hrabrosti in nezumljive vztrajnosti. Posebna njegova zaslug je bila, da je znal izgube med svojimi topničarji vedno zopet hitro izpopolniti z infanteristi, ki jih je brž praktično poučil in tako dosegel, da baterija kljub kritičnemu položaju za hip ni omejila svojega polnega delovanja. Za izvrstno vodstvo svojega orožja je bil poročnik Vrečar odlikovan z bronasto vojaško svetinjo za zaslug na traku vojaškega zaslužnega križca.

Beg ulanskega desetnika iz ruskega ujetništva.

Znamenje izbornega duha, ki preveča naše čete, so čimdalje bolj množični se slučaj, ko ujeti vojaki porabijo prvo priliko, da kljub vsem nevarnostim in težavam pobegnejo nazaj k svojim četam. Zgodba vsakega takega bega predstavlja dolgo verigo pustolovstev, pomanjkanja in vsakovrstnih drugih težav in evarnosti ter dokazuje nezumljivo voljo in neomajano zvestobo do domovinske zastave. V naslednjem bodi podan kratak opis, kako se je rešil iz ruskega ujetništva desetnik Štefan Pavlič od 12. ulanskega polka. Ko je Pavlič nekoč zjedil s pomembnim poveljem l: svojemu oddelku, ga je naenkrat obdala in zajela 15 mož broječa kozakaška patrola. Predno so ga kozaki mogli prijeti, je požrl izročeno mu povelje. Sovražniki so Pavliča zvezali, odvedli čez Vislo in ga potem z drugimi ujetniki vred prepeljali k ruskepu armadnemu poveljstvu v Tarnow. Tam so ga strogo zaslišavali. Izpraševal ga je o razmerah v avstro-ogrski armadi neki general v najčistejši hrvaščini. Ko je prebil nekaj časa v Tarnowu, so ga z večjim transportom ujetnikov odpravili v Dembico. Ves čas svojega ujetništva je prežal na ugoden trenutek, da bi ubežal. Ta priložnost se mu je nudila na kolodvoru v Dembici. Zapazil je bil trenutek, ko je bilo rusko spremljevalno moštvo zaposleno z nečem drugim, ter se hitro zmazal. Skril se

je najprej v bližnji hiši, kjer je kasneje iztaknil tudi civilno obleko. Le-to je oblekel čez svojo ulansko uniformo in se podal na težavno in nevarno pot k svojemu polku. Na vsakem koraku so ga ustavljali ruski vojniki in ga večkrat kot sumljivega tudi preganjali. Po mnogovrstnih težavah in pomanjkanju in vsak hip v nevarnosti, da ga kot špijona obesijo, mu je končno uspelo priti v Duklo. Pred sabo je imel še najtežji del poti. Kot navaden potnik je skušal priti mimo južno od kraja razpostavljenih ruskih prednjih straž. Najprej so ga kratko zavrnil, nato pa začeli sumiti in šli za njim, da bi ga prijeli. Pavlič je sklenil sedaj vse tvegati. Udril je v neko medono zasledeno vas, uplenil kozaškega konja, se pognal nanj in drzno zjedil skozi ruske prednje straže, dokler ni prišel do naših čet. Po dolgem iskanju se mu je posrečilo najti lastni pot, potem ko je prebil skoraj mesec dni v ruskem ujetništvu. Desetnik Pavlič je bil za ta dokaz zvestobe odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda.

Tudi koča ne varje pred kroglo.

Iz Szekelyvarhelyja nam piše slovenski vojak z dne 4. aprila: 1. t. m. nas je prišlo semkaj z vlakom 300 ranjencev in bolnikov, največ pa takih, ki so jim zmrzile noge. To je huda reč. Med vsemi sem jaz edini Slovenec, drugi so Mažari, Hrvati, Čehi, Poljaki in drugi. Na naših postojankah smo imeli snega do trebuha. Pred sovražnimi krogami se v koči nismo bili varni. Neki moj tovariš je šel v bližnjo kočo kavo kuhat. Na potu se mu ni nič zgodilo, ko je bil pa nekaj časa v koči, je naenkrat prihitel in si tiščal prsi: Zadel ga je krogla. V bodoče je vsak leže kahal kavo.
— Očetje, matere, bratje in sestre! Vsi ste vabljeni, da pridete v sredo v Grand teater, kjer se predstavlja igra "Should a baby die." — Adv.

CENIK PODOČNIH IN ZABAVNIH KNJIG

Ali Boga Stvarnika res ni treba. 25c
Amerika, ali povsod dobro — doma najboljši. 20c
Angleščina brez učitelja. 40c
Arumgaj, sin indijskega kneza. 20c
Dogodljaji spreobrnjenega indijskega princa. 20c
Babica. 50c
Beatin dnevnik. 20c
Belgrajski biser, Pov. iz starih dni. 20c
Berač. Povest. — Elizabeta. Črtice. 20c
Bled sedaj in nekdanj. 20c
Božja kazen. — Plavec na Savini. 20c
— Čudovita zmaga. 20c
Boj s prirodo. — Trekova Urška. 20c
Božični darovi. Povesti. 20c
Ciganova osveta. 20c
Čas je zlato. 25c
Darovana. Povest. 25c
Emanek, lovcv sin. — Berač. 20c
Erazem Predjamski. Povest iz petnajstega stoletja. 20c
Feldmaršal grof Radecki. 20c
Ferdinand. 25c
Frank baron Trenk, vodja hrvaških pandurov. 25c
Gozdarev sin. Povest. 20c
Grizelja, kmetica in grofica. 20c
Hedvika banditova nevesta. Povest. 20c
Hmeljevo cvetje. — Marijina podobica. 25c
Izdajavec. Zgodovinska povest iz turških časov. 25c
Izgubljena sreča. Povest. 20c
Jaromil. Češka narodna pravljica. 20c

PODOČNE IN ZABAVNE KNJIGE.

Ali Boga Stvarnika res ni treba. 25c
Amerika, ali povsod dobro — doma najboljši. 20c
Angleščina brez učitelja. 40c
Arumgaj, sin indijskega kneza. 20c
Dogodljaji spreobrnjenega indijskega princa. 20c
Babica. 50c
Beatin dnevnik. 20c
Belgrajski biser, Pov. iz starih dni. 20c
Berač. Povest. — Elizabeta. Črtice. 20c
Bled sedaj in nekdanj. 20c
Božja kazen. — Plavec na Savini. 20c
— Čudovita zmaga. 20c
Boj s prirodo. — Trekova Urška. 20c
Božični darovi. Povesti. 20c
Ciganova osveta. 20c
Čas je zlato. 25c
Darovana. Povest. 25c
Emanek, lovcv sin. — Berač. 20c
Erazem Predjamski. Povest iz petnajstega stoletja. 20c
Feldmaršal grof Radecki. 20c
Ferdinand. 25c
Frank baron Trenk, vodja hrvaških pandurov. 25c
Gozdarev sin. Povest. 20c
Grizelja, kmetica in grofica. 20c
Hedvika banditova nevesta. Povest. 20c
Hmeljevo cvetje. — Marijina podobica. 25c
Izdajavec. Zgodovinska povest iz turških časov. 25c
Izgubljena sreča. Povest. 20c
Jaromil. Češka narodna pravljica. 20c

Kanarček, Kresnica. — Kapelica v gozdu. 20c
Knez Crni Jurij, osvoboditelj Srbije. Zgodov. povest. 20c
Kraljičin nečak. Zgodovinska pov. 25c
Krvava noč v Ljubljani. — Domoljubje silc. — Najdeno srce. 50c
Koliščina in stepe. Povest. 20c
Kako naj se pišejo zasebna pisma. 50c
Krvna osveta. Povest. 20c
Ljubite svoje sovražnike. Povest. 20c
Ludovik, mladi izseljenec. 25c
Marijina otroka. Povest s kavka. 25c
Maron, krščanski deček. 25c
Mati božja na blejskem jezeru. 25c
Matevž Klander—(Spiritus familiaris. Zgodovina motniškega polja. Gregelj Koščenina). 20c
May, Eri. Povest. 20c
Mirko Poštenjakovič. Povest. 20c
Mlad: samotar. Povest. 20c
Na preriji. Povest. 20c
Na divjem zapadu. 50c
Najboljša dedščina.—Leseni križ. 25c
Naseljenci. Povest. 20c
Naš Dom. 20c
Nedolžnost, preganjana in poveljana. Povest. 25c
Nikolaj Zrinski. 25c
Nekaj iz ruske zgodovine. 20c
Nesrečnica. Povest. 20c
Nezgodna na Palavanu. Povest. 20c
Od Leona do Pija. 20c
Odgovori na ugovore proti sv. veri. 30c
Pavlina. 25c
Pirhi. — Ivan, turški sužen. — Krščanska obojela. 25c
Pisavice, pesmi za mladino. 50c
Pri našem cesarju. 25c
Ponižani in razžaljeni. 50c
Poduk rojakov ali kažipot v Amer. 40c
Poslednji Mohikanec. Povest. 20c
Postojnska jama. 20c
Povodenj. 25c
Pauk zaročencem in zakonskim. 75c
Praški Judek. 20c
Pred nevihto, novela. 25c
Pregnanje indijan. misijonarjev. 25c
Prešeren in Slovanstvo. 50c
Pri Vrbovcem Grogji. Povest. 20c
Prihajač. Povest. 50c
Prisega huronskega glavarja. 25c
Robinson stariši in njegove čudovite vožnje in dogodbe. 50c
Ribičev sin. Pravljica. 20c
Ričmanje, cerkveno vprašanje. 25c
Ročni slov.-angl. in angl.-slov. slovar. 75c
Roparsko življenje. Povest. 20c
Roza Jelodvorska. 35c
Rusko-Japonska vojna. 50c
S prestola na morišče ali nesrečna kraljeva rodbina. Zgod. povest. 20c
Senilia, povest. 20c
Slovenski šaljevec. Zbirka najboljših kratkočasnic, I.—III. 25c
Slovnica—slov.-angl. za učenje angleškega jezika, vez. \$1.00
Solnce in senca. Povest. 20c
Spisje. 20c
Stanley v Afriki. 25c
Stoletna pratika od 1901 do 2000, vezana. 75c
Strelec. Povest. 20c
Sveti večer. 25c
Svitoslav. Povest. 20c
Slovenski fantje v Bosni in Hercegovini 1878, zv. I. in II po. 75c
Sultanovi suznji. Carigradska pov. 30c
Sveta vojska. 25c
Sveta Germana, izgled krščanske čistosti. 25c
Sveta Noč. Povest. 20c
100 beril. 20c
Tiun-Ling, kitajski pomorski razbojnik. Povest. 25c
Trije indij. povesti. 20c
Ujetnik morskoga roparja. 20c
V delu je rešitev. Povest. 25c
V gorskem zakotju. Povest. 20c
Viljem baron Tegethoff. Zmagovalec na morju l. 1866. 25c
Vojska na Turškem 1875-1878. 25c
Voščilna knjižica. 75c
Vstajenje. Povest. 20c
Za kruhom. Povest. 20c
Zadnja kmečka vojska. Zgodovinska povest iz leta 1573. 75c
Zaroke o polnoči. 20c
Ženinova skrivnost. — Najden in zgubljen. 30c
Zgodbe fare Skocjan pri Dobravah 50c
Zlata vas. Podučna in kratkočasna povest. 30c

Vsako, ki je poslal denar v staro domovino
— POTOM NAŠEGA POSREDOVANJA, JE ZDAJ —
POPOLNOMA PREPRIČAN
— DA DOSPEJO NAŠE DENARNE POŠILJATVE —
ZANESLJIVO IN TOČNO
v roke naslovnikov, kljub vojnim zaprekam, v primernem času.
V stari domovini izplača denar c. k. pošta
100 kron pošljemo zdaj za \$13.00
MI GARANTIRAMO VSAKO POŠILJATEV
Pisma in pošiljatev naslovite na:
AMERIKANSKI SLOVENEK
BANK DEPT, JOLIET, ILL.

Rodoljubje na deželi.

POVEST. SPISAL DR. FR. DETELA.

I.

"Počas, ženske, počas! Mašino nam boste prevrnile," je vpil meglenega jesenskega popoldne na ljubljanskem kolodvoru izprevodnik, obdan kakor ladja sredi razburkanih valov od množice, ki je drla v smešnem strahu, da zamudi vlak, proti vagonom, se pretila po stopnicah in gnetla skoz vrata. "Kdo je izgubil to culo?" je zavpil zopet, pobral malovredno culo in jo vzdignil kvisku. "Kdo je izgubil to ameriškansko culo, polno tolarjev?"

Na strani sta gledala to nepotrebno vrvenje dva gospoda, eden mlad, v eni roki kofar, v drugi lok za gosli, pod pazduho dežnik, se je smejal prostorsko in dobrodušno, drugi, ki mu je že sivela brada, s ščipalnikom na nosu, smotko v ustih, je prezirljivo in porogljivo nabral čelo in stisnil usta, češ, bedaki, ki ne vedo, da ne odide vlak brez njih, kakor da bi bili prihiteli oni na kolodvor zaradi vlaka, ne vlak zaradi njih. Počas in dostojno je stal pa v oddelek drugega razreda, kamor se mu ni bilo treba riniti. Mladenci, ki očividno ni imel pravice do tako gosposke vožnje, je čakal potrpežljivo, da se je napolnil tretji razred, in žel sad svoje potrpežljivosti, ko mu je pomignil izprevodnik, naj stopi kar v drugi razred.

"Bogomir Janež, učitelj v Podlomu," se je predstavil, ko je odločil v vozu prtljago, gospodu, ki je že sedel udobno na mehkem sedežu.

"Takorekoč učiteljska tovariša," je odgovoril gospod, ga bistro pogledal s svojimi sivimi očmi in mu podal roko tako milostno, da je čutil mladi učitelj, da besedica "takorekoč" ni nepotreben pristavek. "Jaz sem dr. Osat, umirovljeni profesor, ki živim že dalje časa v Podlomu. Jako me veseli seznaniti se z našim novim učiteljem. To ni Vaša prva služba?"

"Ne, druga. Dosedaj sem bil v hribih; zdaj pridem nekoliko med ljudi. Učitelj Meglič mi je naredil prostor, ki je umrl pred dobrim pol letom, mislim."

"Da. Končal se je z delom, čudak je bil, nekaj idealen norec, ki se je briga mnogo manj za sebe nego za druge. Vse proste ure je letal za stari-nami, pisaril, poročal na vse strani in se zadovoljeval s pohvalo, ki mu jo je zdajpazdaj izrekel kak sotrudnik znanstvenih listov, kadar je imenitno razkladal, kar mu je bil preprosto napisal Meglič. Slavni strokovnjaki so ga kar pošiljali semintja, tu pregledat staro zidovje, tam popisat zanimivo sliko, poleti in pozimi, dokler ni poginil. Potem v par listih lepe osmrtnice, s katerimi je prisluzil Meglič še po smrti pisalceem po deset kron, in genljiv nagrobni govor. Družina pa strada dalje. No, vsa ne."

"Ali je zapustil več otrok?"
"Dva sina in dve hčeri. Starejši, Konrad, je že več let na univerzi; a živi samo za narod — saj ga boste spoznali — ustanavlja društva, prireja veselice in zapravlja denar, ki bi ga morala mati drugam obrniti. A ta je vsa zaljubljena vanj in preverjena, da se brez Konrada ne more zvrstiti nobena narodna slavnost. Hči Danica je na učiteljsku v tretjem letniku, sin Ernest v šestem gimnazijskem razredu; a ne moreta naprej, ker pobere navdušeni gospod Konrad sproti ves drobiž. Prav zdi se mi, da sem videl v gnetci gospodično Danico, in zdelo se mi je tudi, da se mi umiče. Najbrž se vrača domov in jo je nekoliko sram."

"Reva!" je dejal nehote Bogomir in sočutno pogledal sopotnika v sive oči, ki so kazale vedno isto prezirljivo mirnost. "Ne zamerite mi gospod doktor; a Vašega imena dosedaj še nisem bral v domačih novinah."

"Jaz, gospod učitelj, sem živel vedno v velikih mestih, v Gradcu, Brnu. V domovini, hvala Bogu! nisem služboval; zato se tudi nisem udeleževal smešnih domačih prepilov."

Bogomir je vzdihnil nekaj o neslogi starem slovanskem grehu in Svetopolkovi oporoki.

"Ah, Svetopolk," se je nasmehnil Osat, "ta je pravi tip slovanskega lopova, tip hinavskega rodoljuba, ki zavpije po slogi, kadar se mu posreči kakšna lopovščina in se sam zboji za svoj plen. Le pomislite! Iz častihlepa je izdal ta rodoljub Nemcem svojega strica, poštenjaka vojvodo Ratišlava; s svojim ljubim Wichingom v zvezi je potem preganjal nadškofa Metoda in sčepno izgnal naposed vse Metodove učence, Gorazda, Klementa, Angelarja, iz svoje države. Kruto je pustil leto za letom slovansko Panonijo, in kó je tako oslabil, da ni mogel več dati slabih zgledov, je pričel z dobrimi nauki; torej povoda dovolj, da ga navdušeno opevajo naši pesniki."

Presneta reč! Ta mož pa ne nosi po krivici svojega imena, si je mislil učitelj Bogomir in obrnil pogovor zopet na razmere v Podlomu, ki so ga, kakor naravno, najbolj zanimale.

Osat, "tako imate tudi v Podlomu vso domovino v malem: par oblastnih kričacev, ki vlečejo vsak svojo tolpo za seboj; sicer zanikarnost v vseh oblikah, lahkomišelnost v vseh različnih; tu malenkosten trud, tam važna lenoba; kdor čuti količkaj razuma v sebi, temu preseda vsako delo, in kdor je pridlen, temu preseda razumnost; zaostalost na vseh koncih in krajih; u-mevno; v tujini ni bil nihče."

Učitelju Bogomiru je bilo na jeziku vprašanje, zakaj da gospod doktor sploh živi v tem zaostalem kraju, ko si lahko izbere kot umirovljenec naj-naprednejše bivališče; in ko mu je zvedavo in vprašalno pogledal v sive oči, ki so se tako lepo skladale s sivimi nazori, se je proti svoji volji namuzal. Gospod doktor, ki je zaslušal te nesopstljive misli, je nagubančil čelo; mladi mož mu je začel manj ugajati.

"Kraj vleče človeka," se je nekako opravičeval, "domač kraj. In potem, ali se niste tudi Vi smejali nesampetnemu drevenju na kolodvoru? Tako ima razumen človek povsod svojo zabavo, samo spuščati se ne sme v me-tež."

"A v Podlomu imate vendar precej inteligence?"

"Prosim Vas lepo, ne imenujte po nemarnem tega imena. Tu imate sodnika, živ corpus juris, v usnje vezan, z zlato obrezo, ki govori samo o pravnih stvareh, temeljito in dolgočasno. Adjunkt, ta se ženi, pije in poje, vse na upanje, prava jugoslovanska duša. Krmar Mrak — to je prva gostilna v vasi — pravzaprav sta dve prvi, Mrak in Berus, brata, oba denarna moža — ta Mrak ima poleg drugih otrok tudi hčerko Julko, ki je takorekoč nevesta adjunkta Bregarja. Po poroki bo, mislim, stari Mrak vrnil mlademu Bregarju dolžna pisma, in dota bo izplačana."

"Teško je pač izkopati se iz dolgov," je pritržil Bogomir, kakor da bi imel že kaj izkušnje.

"Dolgov in boleznii se je treba varovati," je učil dr. Osat, "zlasti na deželi, kjer so zdravniki redki in upniki hudi. Mraku plačuje veseli gosod adjunkt velike direktne in indirektno obresti, direktne v denarju, indirektno, ker mora pri njem piti, jesti in se ženi. Vendar mu te skrbi ne grene življenja. Najduhovitejši ud naše družbe pa je brez dvoma gospod davkar, ki pravi vsakih deset minut: "Preklet hudič!" ako mu ne seže pravočasno soproga v besedo."

"Kaj pa moj nadučitelj?"

"Prazen klas, ki stoji zelo pokoncu." Zdaj pa se ni mogel več zdržati Bogomir, da se ne bi bil na glas začudil, kako da more živeti dr. Osat v takem krogu, brez bodrila in izpodbude. "Ali Vam ni dolgčas?"

"Izobražen človek ne sme poznati te boleznii," mu pozuha Osat. "Čemu pa so knjige na svetu! Te nas tolažijo in odkodujejo za vse, kar nam ostane od družba na dolgu. — Seveda bi se človek katerikrat tudi rad zgovoril in pomenil resno o resnih stvareh!" Osat se je zamislil v žalostno svojo osamelost v Podlomu, edini mož takorekoč, ki dela na znanstvenem polju, in zadovoljil je slutil, da impornira Bogomiru, ki je tudi radoveden vprašal, kateri oddelek znanstvenega polja da obdeluje.

"Jaz sem sicer zgodovinar," je dejal Osat malomarno, "toda za kratek čas se pečam z jezikoslovjem."

"Latinščino in grščino?"

"Ne; to polje je požeta, in kar je strnišča, ni vredno zanimanja."

"Torej s slavistiko," se je nasmehnil Bogomir.

"Kakor toliko šušmarjev? — Ne. Moje polje je keltsčina, oni slavni jezik, ki ga je govorila nekdanja polovica Evrope. Kadar premišlujem zanimivo sprego: "carub, cairfe, cairfed, estar, rofestar", takrat pozabim, da bivam v Podlomu, prsto razpne duh peroti in splava visoko črez nizki svet."

Osat se je zopet zamislil v svojo učenost, obrisal z zagrinjalom rosnó okno in zrl v "negleno hosto, ki je hitela mimo, in po oddaljenih selih, ki so se počasi sukala za vlakom. Bogomir pa je natihem obžaloval, da se peča takšen učenjak s tako oddaljeno tvarino, ko bi dobil na domačem polju toliko dela, in zamertal mu je, da bogati s svojim umom tuje slovstvo, ko je domače tako potrebno.

Vlak se je ustavil na postaji, kjer je zopet čakalo mnogo ljudstva, burno zahtevalo prostorov v napolnjenih vozovih in se jezilo na izprevodnika, kakor da bi bil on kriv, da je uprava zanikarna. Odpreti pa se je moral drugi razred tudi tretjerazrednikom.

"Prosim, gospodična, semkaj poj-dite!" je odprl izprevodnik vrata in prinesel iz oddelka tretjega razreda kofar gospodični, ki je vstopila za njim.

"Gospodična Danica, dober večer!" je pozdravil dr. Osat. "Zdelo se mi je, da se peljete tudi Vi s tem vlakom. —

Tukaj naš novi učitelj, gospod Bogomir Janež." — Bogomir je bil nekoliko zmeden, ko mu je podala gospodična roko; zdelo se mu je, kakor da bi mu kdo skrivaj očital, da je kot naslednik takorekoč izpodrinil svojega prednika in postal nekak šokrtivec dekličine nesreče. Boječ je pogledal v lepe srnje oči.

"Sožalje, gospodična," je dejal, "ki ste izgubili dobrega očeta. Tudi jaz sem ga poznal, po imenu."

"Da, po imenu so ga poznali mnogi," je ponovila Danica in sedla na drugo stran k oknu.

"Gospod Konrad je pa doma," je pričel zopet Osat. "Na dijaških shodih je bil v Mariboru, v Trstu in v Gorici in zdaj prireja doma veselico."

"Da, veselico," je prikimala Danica in se obrnila zopet k oknu, in še tesneje sta se stisnili drobni ustnici. Osat bi bil goto še kaj povedal, če bi ne bil dobil tako kratkih odgovorov; a tudi Bogomiru je presedalo njegovo govorjenje, ker je slutil, kako neprijetno je sopotnici. Neka tiha žalost se je širila po prostoru, oprijemala se srca in težko legla na misli. Sočutno se je ozrl Bogomir po tih tovarišici in ne-hote začel primerjati njen fini, nekoliko črnkasti obraz, ki ga niso kar nič kazile stroge, odločne poteze, z znani-mi okrogličnimi, okroglookimi obli-čji, in zdel se mu je zanimiv. Lepa se mu je videla tudi okusno narejena obleka; zakaj dan je bil tako meglen, da ni mogel zapaziti, kako je že obnošena. Vsi trije so molčali, Osat najbrž vtopljen v sprego keltskega gla-gola, sopotnika vsak v svoje misli. Bogomiru se je odpiralo življenje, in pol boječje, pol hrepeneče je kipeló bodočnosti naproti mlado srce; Danici se je zdelo, da je zgrešila pravo pot in zašla daleč, da ne more ne naprej, ne nazaj.

"Naša vas se že vidi," je pretrgal molčanje dr. Osat in pokazal precejšnje selo v znožju obrablega hriba, zavito v mrak in meglo. Odločila se je kmalu cerkev z zvonikom, par ponosnejših hiš, pokopališče, in razprostrta je ležala vsa vsa pred očmi.

"Moj novi dom," si je dejal Bogomir, hitel pripravljat prtljago, da jo odnese, in vzdignil Danico kofar iz mreže. Zdelo se mu je, ko mu je prikimala, da ima solzne oči in ne more govoriti.

Vlak je obstal, in kdor se je peljal v Podlomo ali okolico, je izstopil. "Ernest, ali si ti tudi doma?" se je začudila Danica, ko je pristopil dijak kakih šestnajstih let in ji jemal kofar iz rok. "Pusti, pusti!" mu je branila. "Jaz lahko nesem sama, ampak novemu gospodu učitelju tukaj pomagaj!"

"Prosim," je dejal dijak in prijel za Bogomirov kofar.

"Ne, ne," je branil Bogomir. "To mi ponese do šole kak deček; gosli vzame pa sam, da mi jih ne pretisne kmetska roka." Zahvalil se je gospodični za prijetno družbo, dr. Osatu za poučno zabavo in se obrnil proti iz-hodu. Danica pa je hitela z bratom naprej.

"Kako, da si vendar ti doma!" ga je ogovorila nejevoljna.

"Iz istega vzroka kakor ti," je dejal brat; plačevati ne morejo, ne za tebe, ne za mene; vse porabi Konrad."

"Zakaj pa ni še šel na Dunaj?"

"Kaj jaz vem! Saj je tudi doma malo-kdaj, ker mora letati od veselice do veselice in reševati narod."

"Kje pa zdaj stanujemo?"

"Kje? V šoli."

"Ah, ah, in novi učitelj je tukaj, in stanovanje bi moralo biti prazno. Kaj bo pa zdaj! Hitiva! Hitiva!"

"Kraj vasi je stala šola, veliko novo poslopje sredi vrta, v prvem nadstropju stanovanje za nadučitelja, pri tleh učiteljevo."

"Oh, mama, mama!" je klicala Da-nica, ko je objela mater in sestrico Anico, "zakaj niste že dobili drugega stanovanja! Novi učitelj je tukaj."

"Kaj res!" se je zavzemala mati. "Misli-la sem, da ne pride pred štiri-najstini dnemi. Nadučitelj mi tudi nič ni povedal."

"Vsaj eno sobo mu moramo prepusti-ti. Oh, mama, da ste to pozabili!"

"Oh, ljuba hčerka, ker je naenkrat toliko prišlo name, nesreča za nesrečo, križ za križem."

"Dober večer!" se je slišalo skoz odprta vrata. V veži je stal novi učitelj s svojim nosačem.

"Pojdi, mama, pojdi!" je prganjal Ernest, in vdova je hitela naproti opravičevati se, da ni še izpraznila stanovanja. Danica si je zastrla z roko oči, in Ernest je potegnil sestro Anico od vrat proč. Vrhú stopnic pa so stali nadučiteljevi otroci in gledali in poslušali, kaj se bo zgodilo. Zdajpa-zdaj je ta zakašljaj, oni se pritaženo zasmejal, in zdajpazdaj je mati, ki je stala skrita v ozadju, potegnila tega za ušesa, onega za lase, da naj miruje, da se bo kaj slišalo. Bogomir pa ni bil nič manj v zadregi nego Medičevi. Hudo mu je bilo, da je napravil s svojim prihodom toliko neprilike, in kesal se je, da ni šel najprej v gostilno, kjer bi bil izvedel, če se more že vseliti.

"Eno sobo Vam odstopimo takoj, gospod učitelj," je prosila vdova. "Ju-tri bo prazno vse stanovanje. Ne zamerite nam!"

"Ne, ne," se je branil Bogomir. "Do-

volite samo, da postavim v kak kot svoja dva koira."

"Ampak vstopite, prosim, da pijemo skupaj dobrodošlico." Peljala je nosača v sobo, kjer je odložil prtljago, in stopila k Ernestu. "Ernest," je de-jala tiho, "skoči k Mraku po liter vina!"

"Tako, mama," je rekel sin tiho, zgrabil steklenico in pomolil roko, da mu odšteje denar.

"Ljubček moj, denarja jaz nimam," je šepetala mati. "A reci Mrakovi ma-mi, da ji plačam jutri ali pojutrišnjem."

"Oh, mama, brez denarja me je sram iti," se je branil fant.

"Pojdem pa jaz," je dejala Anica, in mati je šla klicat in vabit novega učitelja.

(Dalje prih.)

— "Should a baby die" se kaže v Grand teatru v sredo. \$2.00 vredna igra za 10c. Otroci po 5c. Pridite rano! — Papa. Adv.

Čenj. naročnikom.

Vsem onim, ki so zaostali z naročni-ni, se naznanja tem potom, da bo list vstavljen, če ne pošljejo naročnine še ta teden. Ker je nastala silna dragi-nja na papirju, barvi in vseh tiskarskih potrebščinah, zato bomo list pošiljali le onim, ki ga točno plačajo.

Če Vam je potekla naročnina, poš-ljite \$1.00 za pol leta, ali \$2.00 za celo leto, ker drugače prihodnji teden lista ne boste dobili.

V nadi, da bo vsak poslal za naroč-nino takoj, se vsem zahvaljujemo za naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem,
Uprav. Amer. Slov.

M. BROWN BO TE DNI ZOPET otvoril svojo prodajalno z likerji. Hranite denar, sladkor in maslo. Dal bo eno 2 funtno konvo sirupa z vsakim zabojem Blatz piva. Poš-ljite naročilo zdaj za zahvalni in božični dan. M. Brown, 207 In-diana St., Joliet.

KJE JE G. JOS. VIDENIK IZ ME-tlike? Za njegov naslov bi rad zvedel Ludvik Kambich, 1000 N. Chi-cago st., Joliet.

Naznanilo!

Slavnemu slovenskemu in hrvatske-mu občinstvu v Jolietu naznanjam, da sem otvoril svojo

Novo mesnico in grocerijo

na vogalu Cora in Hutchins cest, kje-ima največje zalogo svežega in sa-hega mesa, kranjskih klobas, vse vrste grocerije in drugih predmetov, ki spa-dajo v mesarsko in grocerijsko pod-ročje.

Priporočam svoje podjetje vsem ro-jakom, zlasti pa našim gospodinjam. Moje blago bo najboljšo, najčistejši, in tudi po zmerni ceni.

Spoštovanjem
John N. Pasdertz
Chicago tel. 2917
Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

Luka Pleše

HRVATSKO-SLOVENSKA
GOSTILNA

kjer točim najokusnejše pivo, fina do-mača in importirana žganja in vina-ter prodajem dišeče smodke.

Se vsem priporočam v obilen obiš-1014 North Chicago St., Joliet, Ill.

Pristopite k največjemu sloven-skemu podpornemu društvu.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE
(The Holy Family Society)

štev. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod."
"Vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1916.

Predsednik.....George Stonich.
Podpredsednik.....Stephen Kukar.
Tajnik.....Jos. Klepec.
Zapisnikar.....John Barbich.
Blagajnik.....John Petric.
Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki:

Nicholas J. Vranichar, John N. Pas-dertz, Joseph Težak.

To društvo sprejema rojake in roja-kinje iz vseh krajev od 16. do 55. leta in izplačuje bolniške podpore \$1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za \$500.00 ali za \$250.00 pri D. S. D.

To društvo ima že nad \$2,000 (dva tisoč dol.) v bolniški blagajni in je v 14. mesecih plačalo \$1,759.00 bolni-ške podpore članom (icam). Kdor pla-ča takoj ob pristopu \$3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 me-secev, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih.

Redna seja se vrši vsako zadnjo ne-deljo.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se glasi pri pod-pisanem. Če mu ni mogoče osebno pri-ti, naj mi piše za podrobnosti in navo-dila in pošlje \$1 (en dolar), ta vsota se potem vračuna za pristopnino, da mu pošljem zdravniški list, pravila in dru-go. Če ni kandidat sprejet, razun la-stne krivde, mu vrnem vplačani denar. Pisma naslovite na:

JOS. KLEPEC, JOLIET, ILL.

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše me-so po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in preka-jene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba in naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na voga-lu Broadway and Granite Street.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1118.

FIRE INSURANCE.

Kadar zavarujete svoja poslopja zoper ogenj pojditte k

ANTONU SCHAGER

North Chicago Street

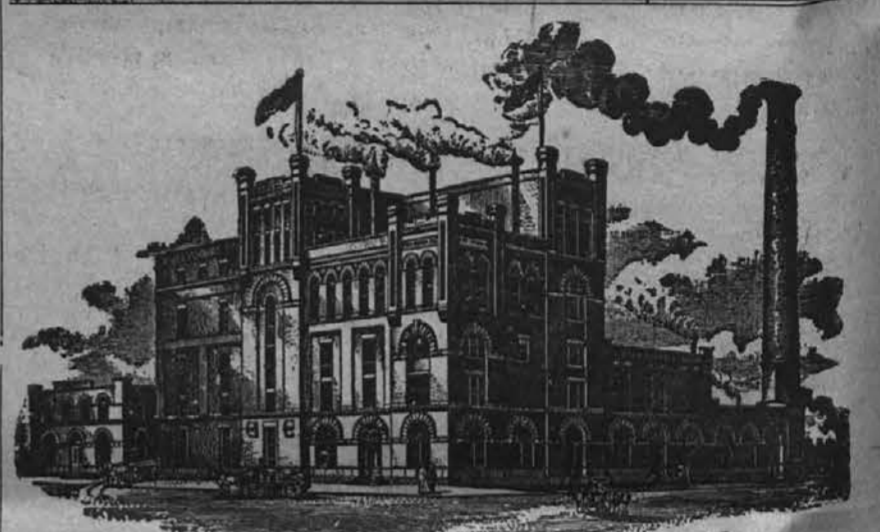
v novi hiši Joliet National Banke.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olj in firnežev. Izvršujejo se vsa bar-varska dela ter obejanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras
Chic. Phone 376 N. W. 927.

120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Fred Lehning Brewing Co.

JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts. Both Telephones 26. JOLIET, ILLINOIS.

Rojakom priporočamo sledeče blago.

- Kranjski Brinjevec, zaboj (12 steklenic) za\$12.00
- Kranjski Slivovec, zaboj (12 steklenic) za\$10.50
- Baraga, zdravilno grenko vino, zaboj (12 steklenic) za.....\$5.00
- Raybar Stomach Bitters, zaboj (12 steklenic) za\$7.00
- Kentucky Whiskey, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za \$10.50
- S. L. C. Monogram, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za \$10.00
- Cognac Brandy, zaboj (12 steklenic) za\$9.00
- Holland Gin, zaboj (15 steklenic) za\$12.00
- Rock and Rye, Quarts, zaboj (12 steklenic) za\$6.00
- Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za\$7.00
- Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za\$6.00
- Domače Vino, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po.....75c

Z naročilom je poslati Money Order ali Bank Draft. — Pišite v sloven-skem jeziku na:

Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois.

Naročite zaboj steklenic

novoga piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405,

S. Bluff St., Joliet, Ill.